

Dernæst er der en anden Kirkebevilling, som vi fra vor Side ogsaa gaa imod. Det drejer sig om Opførelse af en Kirke i en By, der hedder Nøbbet i Horslunde Sogn paa Lolland. Der findes under Pastoratet 2 Kirker og 1 Præst. Nu er der denne By Nøbbet, hvor der bor 500 Mennesker, som efter hvad der oplyses, have omtrent 1 Mil til Kirken. De ønske at faa opført en Kirke, og det have vi heller ikke noget imod. Men saa kommer det andet Spørgsmaal, nemlig angaaende denne Kirkes Betjening. Og der synes jeg, at man meget godt kunde forlange, at den nævnte Præst skulde betjene disse 3 Kirker, saaledes at de fremtidig blive betragtede som et almindeligt 3-Sogns Pastorat, hvoraf vi jo have flere her i Landet.

Fra vor Side er der stillet et Ændringsforslag, som gaar ud paa at forhøje Bevillingen til Aftenskoleundervisningen her i Landet. Der bevilges i Øjeblikket 32,000 Kr., vi foreslaa denne Bevilling forhøjet med 35,000 Kr., saaledes at den bliver paa 67,000 Kr. Det er i det hele, synes jeg, glædeligt at se, hvorledes Aftenskoleundervisningen arbejder sig frem, og hvordan den vinder mere og mere ind ude i Befolkningen, og det er saa meget mere glædeligt, som vi jo egentlig forsømme vor Folkeskole, idet denne jo ikke bliver udviklet, saaledes at den kommer til at staa paa Højde med Tidens Krav eller med Folkeskolen i vore Nabolande. Derfor er det glædeligt, at der i Befolkningen er en saadan Kundskabstrang, at den ad anden Vej søger at skaffe sig Undervisning og at udvide, supplere og vedligeholde de Kundskaber, som den har erhvervet i Folkeskolen. Det har vist sig, at der nu gives Undervisning i over 1000 Skoler, at der undervises over 22,000 Elever, og der til disse gives over 87,000 Undervisningstimer. Alt dette vidner om, at der indenfor den konfirmerede Ungdom er virkelig adskillig Kundskabstrang, som den søger at faa tilfredsstillet. Naar man saa spørger, hvem der er den egentlige Bærer af Aftenskoleundervisningen, tror jeg, man kan sige, at det i første Række er de danske Lærere. Det, som ofres paa denne Undervisning, er i Virkeligheden smaa Beløb; der ydes fra Statens Side 32,000 Kr., og saa ydes der et Tilskud fra Skolefon-

den paa godt 20,000 Kr., saa det Vederlag, Lærerne faa for at undervise i disse Skoler, bliver meget ringe; gennemsnitlig kan Lærerlønnen for en Times Undervisning ikke blive mere end 60 Øre. Det forekommer mig at være en meget tarvelig Betaling at byde Lærerne. Det er jo ikke almindelig Undervisning, ofte er Læreren nødt til særlig at forberede sig til denne Undervisning; hvis den i det hele taget skal virke tiltrækkende paa Eleverne. Det gælder naturlig ikke ved de almindelige Fag, Regning, Skrivning og Dansk-Undervisning, men ved en saadan Undervisning, som bør ledsages af Foredrag af historisk, geografisk eller naturhistorisk Art. Den Lærer, der kan gøre det godt, vil have Betingelser for at drage Eleverne til sig, men det lader sig ikke gøre, uden at han forbereder sig dertil, og ofte kræves der maaske et ret betydeligt Arbejde for at udarbejde saadanne Foredrag, som passe for den Ungdom, der samles i Skolen. Det Vederlag, der ydes Lærerne, er derfor overordentligt ringe, ja, uanstændigt lille.

Vi have derfor ment det rigtigt, at Staten bragte et større Offer i saa Henseende, og foreslaaet at sætte Bevillingen op med 35,000 Kr. Det bliver derved muligt at yde Lærerne et Vederlag, der ikke paa nogen Maade kan kaldes stort, men maa kaldes meget beskedent, nemlig 1 Kr. pr. Time. Jeg skal oplyse, at de Lærere, der ere beskæftigede ved den Art Undervisning i København, faa 1 Kr. 75 Øre, saa det er ikke meget betydeligt, hvad der her er Tale om. Jeg tror, at naar man fra Staten Side paaskønnede Lærernes Gerning, vilde der ogsaa fra Lærernes Side maaske blive gjort endnu mere for at faa denne Undervisning saa god og tiltrækkende som mulig. Jeg vilde ogsaa anse det for meget heldigt, om Lærerne ude paa Landet sloge sig sammen 2 og 2 eller flere maaske og i Fællesskab holdt en saadan Aftenundervisning for den konfirmerede Ungdom. Derved vilde det blive muligt at dele Fagene mellem sig, saaledes at Lærere, der havde særlige Anlæg for et særligt Fag eller særlig Lyst til at undervise i et særligt Fag, kunde tage det, ligesom det ogsaa vilde være muligt, hvis der var et gensidigt Arbejde